

324010 av Agda Björkman

En knuff i ryggen. Och så en till. Jag kastas bryskt framåt. Tårar av rädsla kryper fram i mina ögon. Jag staplar fram och krockar in i en man som sitter på marken. Han ser hemsk ut. Kindbenen sticker fram och han ser ut som om han inte har sett en bit mat på flera veckor. Jag tittar snabbt bort, blicken skrämmar mig. Överallt är det människor. Män som håller om sina gråtande fruar. Barn som skriker. Tåg som visslar och soldater som ropar ut order. Ljudet är näst intill öronbedövande. Jag kramar mammas hand hårt, hårt samtidigt som en soldat föser in oss i ett led. Längst fram sitter en soldat i brun uniform och med en stor pärm. På hans skjorta sitter en lapp. Auschwitz - Birkenau.

"Cecania" viskar mamma i mitt öra. Jag står rakt framför mannen med pärm. Han synar mig uppifrån och ner och jag tittar förläget ner på mina skor som en gång varit så vackra. Han harklar sig och pekar åt höger. Innan jag går så ler han ett snabbt leende mot mig och jag ler förvånat tillbaka. Jag skyndar mig sedan ditåt, jag vill inte på några villkor riskera att reta upp honom eller någon annan. Jag tittar bakåt och ser till min lättnad att både mamma och syster har vinkats åt samma håll. De kommer raskt fram till mig, mamma tar min hand i sin ena och systers hand i den andra. Jag har en klump i magen och hela världen snurrar.

Vi kommer in i en mörk sal. Det enda som hörs är våra ekande steg mot det kalla stengolvet. Längre fram står en dörr på glänt och det lyser där innifrån. Ovanför dörren sitter en skylt. Rassenbiologe. Rasbiolog. En soldat öppnar dörren och föser in oss. Dörren stängs med en smäll. En lampa mitt i rummet bländar mig och jag sänker hastigt blicken. Efter en liten stund har mina ögon vant sig och jag ser mig om. Rummet är klätt i vitt från golv till tak. Överallt är det olika sorters verktyg och andra skrämmande föremål. En läkare, också klädd i vitt, kommer fram och leder mig till ett hörn av rummet. Två andra läkare gör samma sak med mamma och syster. Läkaren hämtar en stor pärm och börjar korsförhöra mig. Han frågar vad jag heter, vad min familj heter, var jag bor, hur gammal jag är och framför allt, vilket ras jag är. Jag svarar lydigt på hans frågor, jag vet att man inte ska reta upp dessa män. Jag har hört vad som har hänt med de som gjort det.

Sedan ber han mig att klä av sig. Jag tittar frågande på honom. Klä av mig? Framför honom? Han gestikulerar otåligt med händerna och jag börjar långsamt knäppa upp blusen och ta av mig kjolen. Mitt röda hår sätt upp i en knut. När allt är av så tar läkaren fram ett måttband och börjar mäta mig. Han mäter mina höfter, min midja och mina axlar. Alla mått skrivs ner i pärm. Jag tittar förläget ner i marken hela tiden. Efter det tar han fram en kamera. Läkaren fotar mig från flera vinklar och alla bilder sätts in i pärm bredvid resultaten. Nu finns jag i nazisternas register. Som ett boskap. En annan läkare ger mig en rutig klädsel och jag tar hastigt på den.

Soldaten som stått vid dörren och vaktat under tiden föser mig, mamma och syster ut genom dörren och in i ett annat rum. Där sitter flera kvinnor med något i händerna. Jag vet inte var det är men när mamma får syn på det stelnar hon till. Det gör mig så rädd att se mamma sån. En av kvinnorna vinkar mig till henne och jag sätter mig ner mitt emot henne. Hon ler mot mig och säger åt mig att sitta still och slappna av. Sedan sätter hon på maskinen och sätter nålen mot min hud. Smärtan skär genom hela mig. Det är en smärta som jag aldrig upplevt förut och jag skriker rakt ut. Kvinnan tar tag i min arm för att se till att jag inte flyttar på den. Jag blundar hårt och en tår av smärta tränger fram i mitt öga. Sedan tar smärtan slut och jag kan andas igen. Jag öppnar ögonen och ser ner. På min förut så släta arm finns nu en tatuering. Sex siffror är det. 324010. Inget mer. Nu förstår jag vad nazisterna håller på med. De avhumaniserar oss så mycket som möjligt. De gör oss till boskap så att vi ska vara lättare att döda. Jag har förlorat mitt namn och min identitet.

Det har börjat regna nu. Soldaternas synkroniserade fottramp låter så obehagligt mot den mjuka marken. Mina skor färgas bruna av leran. Här är det ännu fler människor än ute på tågplattformen. Det går knappt att se omgivningen, så mycket folk är det. Alla ser likadana ut. Alla har randiga kläder. Alla är magrade och alla ser livrädda ut. Alla utom soldaterna förstås. För första gången synar jag mina kläder. Över mitt bröst sitter en tyglapp påsydd. Davidsstjärna 324010. Stjärnan står för min ras. Jude.

En soldat visar oss in i vad som ser ut som en lada. Den är grå och ser så deprimerande ut att jag måste hålla tillbaka tårarna. Innuti ladan finns inga lampor och ingen ordentligt golv. Bara jord. Det finns totalt 15 sängar i ladan. Jag räknar hur många som är här och kommer fram till att vi är mer än dubbelt så många jämfört med hur många sängar det finns. Sängarna blir snabbt ockuperade och jag ser mig förvirrat omkring. Var ska jag nu sova?

"Ni får sova på de här" säger soldaten och ger mig, mamma och syster varsin tunn filt. Vi tittar på varandra och går bort till ett av hörnen, brer ut våra filtar och lägger oss på dem. Det har börjat skymma och vi kommer fram till att klockan borde vara runt 22 på kvällen.

Syster och jag kryper tätt intill mamma och hon stryker mig på pannan. "Kom ihåg Cecania, att ditt namn betyder frihet. Glöm aldrig det" Jag nickar sömnigt och sluter ögonen. Armen värker fortfarande men jag är så trött att jag knappt orkar bry mig. Det sista jag hör innan jag somnar är soldattramp utanför baracken och mammas lugna och trygga andetag.

Jag vaknar plötsligt av att en soldat skriker åt oss att det är uppställning. Jag sätter mig yrvaket upp. Solen är fortfarande nere och det är så mörkt i huset att jag knappt ser konturer. Mamma och syster står redan upp och borstar av sina kläder. Jag ställer mig mödosamt upp och gäspar. En soldat skriker åt oss igen och vi skyndar oss ut. Den kalla höstluften biter mina kinder och jag huttrar till. Soldaten beordrar oss att ställa upp oss på en rad för att kunna dela ut arbeten. Jag, mamma och

syster ska jobba i fabriken. Jag tänker för mig själv att det nog inte är så farligt. Det är ju iallafall inomhus. Soldaten avslutar sitt tal med att sträcka ut högra armen och ropa "heil Hitler". Vi fångar gör samma sak. Inte för att vi vill, varenda en i sällskapet hatar Hitler av hela sitt hjärta, men vi har inget val. Om vi skulle vägra, vem vet vad som skulle hända med oss då?

Vi leds bort till ett hus som ser lika tråkigt ut som sovbaracken. Den enda skillnaden är att detta huset är ungefär tio gånger större och det finns fönster. Fönster som förvisso inte hjälper nu, när solen är nere, men det är fortfarande en tröst att se dem. Inne i huset står långa rader med bord och bänkar. En enda fotogenlampa lyser upp rummet. Det är mörkt i vråna och jag tror mig höra tassandet av råttor. Soldaten visar mig, mamma och syster till ett bord längst bort i ett av hörnen. Vid alla bord vi går förbi sitter det människor. Om man ens kan kalla dem för det. De ser så avmagrade och smutsiga ut att man kan missta dem för att vara skelett. När vi sitter vid vårt bord sätter soldaten en låda framför oss. Lådan är full med olika sorters byggdelar av blänkande metall. Soldaten instruerar oss hur vi gör för att sätta ihop delarna till en färdig produkt. Först ser jag inte vad det är han har byggt. Sedan känner jag igen det och en kall käre går genom mig. Vi ska skapa kulor. De kulor som nazisterna använder för att döda de oskyldiga.

Vi jobbar med att skapa amunition ända tills det är mörkt igen. Jag är så trött i händerna och jag kan ana blåsor på fingertopparna. Jag är smutsig och så förfärligt hungrig. Jag har aldrig gått så här länge utan mat och jag märker att min kropp knappt klarar av det. Vi blir visade till vad som nog ska föreställa en matsal men som mer ser ut som jordkällare. Jag

ser att våra medfångar ställer sig i ett led och jag skyndar mig att ställa mig bakom dem. Mamma och syster följer efter och jag känner hur det börjar vattnas i munnen vid tanken på riktig mat. När jag kommer fram till den stora kastrullen ger soldaten mig en djup skål med en sked i. Jag tittar ner i skålen och förväntar mig tomatsoppa eller liknande. Vatten. Det är bara vatten. Inga grönsaker eller något kött. Jag tittar besviket från skålen, till mamma och sedan till skålen igen. Hon rycker på axlarna och vi slår oss ner vid ett av borden. Jag för skeden till munnen och smakar på det ljumma vattnet. Det finns en vag smak av potatisskal, men detta är inget som mättar. Jag tittar hungrigt på mamma och hon tittar ledsamt mot mig. På kvällen när jag ska sova så är det enda jag hör min mage som skriker av hunger. Det överröstar alla andra ljud och jag får knappt en blund i ögonen på hela natten.

Nästa dag upprepas samma sak. Och dagen efter det. Jag vet inte vad klockan är, vilken veckodag det är. Jag vet knappt vilket år det är. Jag vet att vintern är här och att den skördar många liv varje dag. Trots att jag vid det här laget nästan har blivit van, så gråter jag lika mycket varje gång jag vaknar på morgonen och en ny har dött. Dagarna går per automatik. Jag skulle göra mycket för att kunna stänga av mina känslor men det går inte. Jag ser fångar som inte orkar bry sig, som inte orkar ha

några känslor kvar. Men min trettonåriga kropp fungerar inte så. Jag kan inte inte bry mig. Även om jag skulle offra nästan allt för att kunna det.

En morgon, precis som vilken annan som helst så vaknar jag av att ett tiotal soldater bankar på dörren till vår sovsal. Jag tittar frågande på mamma men hon ser lika förvirrad ut som jag. Vi skyndar oss ut för att se vad som står på. Det har snöat något förskräckligt under natten och snön räcker nästan upp till knäna. Jag huttrar i mina tunna kläder och mamma kramar om mig så att jag inte ska frysa ihjäl. När alla fångar är ute ur baracken så börjar en av översoldaterna skrika ut order. Vi ställer oss på led och soldaterna börjar gå fram och tillbaka vid leden. Ibland väljer de ut någon och ställer hen i ett nytt led. Jag ser soldaten som vinkade in mig i lägret första dagen gå mot mig. Han tittar på mig med en blick som jag inte kan tyda. Han tar tag i min arm, inte hårt, men jag stelnar till av rädsla. Han tänker föra bort mig från mamma och syster. Han drar bort mig till den andra ledet men vänder sig sedan om och ser sig omkring. Det ser ut som om han tänkte ta mamma och syster också, men de är borta. Jag ser mig förtvivlat om innan en annan soldat leder oss bort till en annan barack. Det sista jag ser är soldaten titta efter mig med ledsen blick.

Jag hoppas att han dör.

Den nya baracken är så trång att flera av mina medfångar inte ens får plats. De får bre ut sina tunna filtar på den bara marken och be till Gud att de inte fryser ihjäl. Jag lyckas hitta en ledig sovplats i ett av hörnen och jag skyndar mig att lägga min filt till rätta. En ung judisk kvinna kommer fram till mig.

"Får jag lägga min filt här? Hon tittar snällt på mig.

Jag nickar och hon sätter sig ner. Jag slår ner blicken så att hon inte ska se mina söndergråtna kinder.

"Jag heter Maria" säger kvinnan och ler mot mig.

"Cecania" svarar jag. Hon tittar på mig en stund utan att säga något.

"Är du ensam?" frågar hon med en röst len som honung.

Jag nickar och tårarna börjar strömma ner för mina kinder igen. Hon sätter sig närmare och kramar mig hårt och länge. Jag fortsätter gråta, jag kan inte sluta.

Dagarna i den nya baracken ser nästan likadana ut som i den gamla. Jag vaknar, jobbar och somnar. Maria tar hand om mig som sin egen. Ibland orkar jag inte bry mig, orkar inte äta, orkar inte stiga upp. Då hjälper Maria mig. Hon berättar för mig om hur det kommer bli sen. Efter kriget. När jag får träffa mamma och syster igen. Det gör mig hoppfull och min döende gnista får nytt hopp.

Ungefär en vecka efter att jag flyttats till en ny barack så avbryts de vanliga syslorna av att vi hör stöveltramp utanför stängslena och skrik. Inga soldatskrik, utan höga, gälla och skrämde skrik. Jag tittar på Maria för att få en förklaring men hon tittar inte på mig. Hon tittar dit skriken kommer ifrån. Då hörs ett öronbedövande skott. Och ett till. Och ett till. Mellan skotten hörs skrik av förfäran och förskräckelse. Det tar en stund att inse vilka som fortfarande är i den baracken.

"Mamma!" Jag skriker så högt jag kan och rusar fram till stängslet. Innan jag hinner fram till det kalla metallen så känner jag hur någon greppar tag runt min arm och drar mig bakåt. Det är Maria. Jag sliter mig för att komma loss, men det är lönlöst. Några sekunder senare slutar skotten lika fort som de startade. Synkroniserade stöveltramp avlägsna sig.

Mamma och syster är döda. De finns inte mer.

Det svartnar för ögonen och alla ljud stängs av. Mitt hjärta slår så högt. Tårarna strömmar ner för mina kinder och fläcker mina kläder. Jag kan inte fokusera. Hela världen snurrar och jag tappat fotfästet. Den frusna marken känns så hård och så kall mot mitt bara ansikte. Kommer jag dö nu? Jag vill dö. Jag vill bara dö.

Jag vet inte hur länge jag ligger där och gråter. Jag har helt förlorat mitt sinne för tid.

Kanske är det trettio sekunder. Kanske är det trettio minuter. När jag tillslut orkar öppna

ögonen så sitter Maria brevid mig. Hon stryker bort en jordig hårslinga från mitt ansikte. Jag kan inte inse det. Jag vill inte inse det. Har jag ens något att leva för nu? Det skulle väll vara för Maria då. Hon är den enda jag har kvar nu. Den enda i hela världen.

De dagar som följer är de värsta i mitt liv. Jag orkar inte jobba, orkar inte äta och orkar inte stiga upp. Flera gånger om dagen kommer det en soldat in och skriker på mig. I vanliga fall skulle jag skämmas, be om ursäkt och genast lyda dem. Nu orkar jag inte bry mig. Alls. Efter någon dag så gav de upp. Nu väntar de bara på att jag ska dö. Om jag får säga det själv, så behöver de nog inte vänta så länge till. För varje dag som går så bli jag magrare och magrare, sjukare och sjukare. Maria gör så gott hon kan. Gud välsigne henne. Jag vill inte dö egentligen, jag bara orkar inte slåss för min överlevnad. Jag känner mig som en riddare utan rustning eller svärd, som står framför en enorm drake. Jag kan försöka överleva, men det kommer inte att gå.

Det kan vara en vecka senare, det kan vara en månad. Jag har tappat räkning. Jag märker som i bakgrunden av mitt huvud att för varje dag försvinner soldaterna en efter en. Jag ser hur de viskar med varandra. De ser rädda ut. Vad har de att vara rädda för? De är soldater för världens mäktigaste rike. Varje dag får vi höra hur bra det går för tyskarna i kriget. Hur de självsäkert marcherar in i Sovijet och Brittiska

Imperiet. Hur våra bröder och fäder slåss för det bästa landet i världshistorien. Trots det, så ser de rädda ut.

En morgon, precis som vilken annan som helst så vaknar jag av ett larm. Redan innan jag öppnar ögonen så vet jag vad det är för larm. Flyglarmet. Sedan hör jag den första bomben. Ljudet är öronbedövande och hela marken skakar. Jag greppar tag om Marias hand och håller den hårt, hårt. Lika hårt som jag brukade hålla mammas hand. Vi sitter helt tysta och bara väntar. Väntar på att bomberna ska träffa oss och att jag äntligen ska dö. Men jag dör inte. Bomberna tystnar. Allt är tyst. Ur den tystnaden hörs ett skrik. Ett glädjeskrik. Och sedan ett till. Skriken blir till jubel. Applåder. Maria reser sig upp och tecknar till mig att jag ska följa med. Men jag orkar inte. Min kropp orkar inte röra sig. Jag ser desperationen i hennes ögon men jag skakar på huvudet. Hon kan gå, ut till friheten. Men jag klarar inte det. Hon vänder sig mot dörren, sedan mot mig igen. Med bestämda steg går hon fram till mig, lyfter upp mig i sina starka armar och bär ut mig i solskenet. Hon böjer sig ner och viskar i mitt öra "Det kommer bli okej". För första gången på länge så vågar jag tro henne.